

Bijlage: berekening bedrijfsomvang 2023

Bedrijfsomvang en -type volgens NSO-typering

In statistiek en onderzoek worden bedrijven vaak ingedeeld naar bedrijfstype en bedrijfsomvang. Sinds 2010 wordt daarvoor de NSO-typering en de Standaardopbrengst (SO) gebruikt. Ook voor beleid wordt gebruik gemaakt van deze kengetallen.

Wageningen Economic Research berekent en beheert de normen en biedt op internet een rekenmodule aan, waar bedrijfsgegevens kunnen worden ingevuld en waar deze rapportage wordt samengesteld.

Dit rapport is via die rekenmodule samengesteld op 2023-03-24

De gegevens en de gebruikte normen horen bij de Landbouwtelling van 2022

De ingevoerde gegevens leiden tot de volgende informatie:

Bedrijfstype volgens NSO-typering		
Hoofdtype	8 - Gewas/veecombinaties	
Subtype	8400 - Overige gewas/veecombinaties	
Omschrijving	Resultaat	Eenheid
Totale oppervlakte cultuurgrond	7,1	ha
Standaardopbrengst (SO)	131.490	euro
Standaardverdien capaciteit (SVC)	37.560	euro
Grootteklasse o.b.v. SVC	Klasse 2: 25.000 – 60.000 euro: kleine bedrijven	

Specificatie van ingevoerde gegevens, normen en SO per product

Categorie	Aantal	Eenheid	SO per eenheid	Standaardopbrengst
Grasland en weiden				
Tijdelijk grasland	3,87	ha, gemeten maat	1.180	4.567
Kerst- en notenbomen				
Kerstbomen	3,25	ha, gemeten maat	25.000	81.250
Rundvee: melk- en fokvee (geen vleesvee)				
Fokjongvee 1 tot 2 jaar vrouwelijk	12	aantal dieren	505	6.060
Fokjongvee jonger dan 1 jaar vrouwelijk	13	aantal dieren	355	4.615
Schape en geiten				
Ooien vlees (12 maanden of ouder)	200	aantal dieren	175	35.000

U kunt resultaten van groepen bedrijven bekijken in [Agrimatie](#)

Wageningen Economic Research is niet aansprakelijk voor eventuele schade ontstaan door het gebruik van de Rekenmodule, door het beëindigen van het beschikbaar stellen ervan of door conclusies en besluiten van gebruikers op basis van de uitkomsten ervan.

Standaardopbrengst (SO)

De bedrijfsomvang van een bedrijf wordt gemeten in Standaardopbrengst (SO). Voor elke gewas- en diersoort uit de Landbouwtelling is een SO-norm berekend, die de opbrengsten per eenheid weergeeft die onder normale omstandigheden op jaarbasis behaald worden. De bedrijfsomvang wordt berekend als een sommatie van alle eenheden van de producten maal hun SO-norm. De opbrengsten van toeslagen, subsidies en verbredingsactiviteiten zijn niet meegenomen in de normen en dus ook niet in de totale SO van het bedrijf.

Standaard verdien capaciteit (SVC)

De bedrijfsomvang in SO is over bedrijfstypen heen niet sterk gerelateerd met de arbeidsinzet of het resultaat van een bedrijf. Een akkerbouwer houdt van 100.000 euro opbrengsten bijvoorbeeld meer over dan een vleesvarkenshouder. Met het kengetal SVC wordt daarvoor gecorrigeerd. De SVC geeft een beeld van de vergoeding voor de inzet van arbeid en kapitaal (toegevoegde waarde) die op basis van standaarden gemiddeld in een jaar wordt behaald met de betreffende agrarische productie. De werkelijk gerealiseerde toegevoegde waarde van een bedrijf zal nooit gelijk zijn aan de berekende SVC, vanwege verschillen in prijsvorming, technisch resultaat, productbewerking, subsidies en/of multifunctionele activiteiten.

Grootteklasse SVC

Voor het handiger gebruik van de SVC zijn standaard-grootteklassen vastgesteld. De gehanteerde grenzen van die klassen zijn gebaseerd op de gemiddelde verhouding van de SVC per arbeidskracht en dus min of meer bij een gemiddeld-efficiënte arbeidsinzet. De werkelijke arbeidsinzet van een bedrijf hangt mede af van de mate van mechanisering. Omdat de werkelijke toegevoegde van een bedrijf af kan wijken van de norm is het mogelijk dat de omschrijving bij de grootteklasse niet van toepassing is op het individuele bedrijf. De uitkomsten moeten dan ook vooral als een (globale) richtlijn worden gezien.

Er zijn 5 klassen gedefinieerd op basis van het bedrag aan SVC:

1. < 25.000 euro: zeer kleine bedrijven
Deze bedrijven vragen voor de agrarische activiteit volgens de in gebruik zijnde standaarden een arbeidsinzet van maximaal 0,75 arbeidsjaareenheden (aje), tenzij de arbeid duidelijk minder efficiënt of tegen een lagere vergoeding dan gemiddeld wordt ingezet.
2. 25.000 – 60.000 euro: kleine bedrijven
Deze bedrijven vragen voor de agrarische activiteit volgens de in gebruik zijnde standaarden een arbeidsinzet van 0,75 tot maximaal 1,5 aje, afhankelijk van de mate van automatisering en de efficiëntie waarmee de arbeid kan worden ingezet.
3. 60.000 – 100.000 euro: middelgrote bedrijven
Deze bedrijven zijn van dusdanige omvang dat voor ongeveer 1,5 tot 2,5 aje een gemiddelde toegevoegde waarde kan worden gerealiseerd.
4. 100.000 – 250.000 euro: grote bedrijven
Deze bedrijven zijn van dusdanige omvang dat voor ongeveer 2,5 tot 5 aje een gemiddelde toegevoegde waarde kan worden gerealiseerd.
5. >= 250.000 euro: zeer grote bedrijven
Deze bedrijven kunnen aan meer dan 5 aje arbeid bieden tegen een gemiddelde vergoeding.

Teelt kerstdennen 2023:

Helden, sectie H, nummer 625 (deels), oppervlak 14.200 m²

Helden, Sectie H, nummer 3360 (deels), oppervlak 13.900 m²

Helden, sectie V, nummer 277, oppervlak (deels) 4.400 m²

Grasland t.b.v. schapen:

Helden, sectie H, nummer 2442, oppervlak 7.373 m²

Helden, Sectie H, nummer 1821, oppervlak 9.315 m²

Helden, sectie H, nummer 1529, oppervlak 15.135 m²

Helden, sectie H, nummer 624, oppervlak 2.299 m²

Helden, Sectie H, nummer 629, oppervlak 4.589 m²

Bedrijfsvoering in 2023 en verder:

Ten behoeve van de schapen is er 3.87 hectare grasland in gebruik. De paarden en vleesstieren worden afgestoten, het aantal te houden dieren wordt verkleind tot maximaal 200 schapen en 25 stuks vrouwelijk jongvee. De bedrijfsactiviteiten omvatten in 2023 daarmee een SVC-omvang van 37.560 euro (bijlage 2: berekening bedrijfsomvang Heibloemseweg 14). Dit komt overeen met een klasse 2 omvang (25.000 tot 60.000 euro). Een klasse 2 omvang is een klein agrarisch bedrijf dat een arbeidsbehoefte heeft van 0.75 tot 1.5 arbeidsjaareenheid.

In de afgelopen jaren is het areaal aan kerstdennen steeds met 0.5 tot 0.6 hectare per jaar gegroeid. Naar verwachting zal deze groei de komende jaren doorzetten tot een oppervlak van 5 tot 6 hectare kerstdennen. Het areaal aan gras blijft de komende jaren stabiel naar verwachting.